

Izloja ob 4 jutraj.

Stane mesečno 20— Din
za inozemstvo 30—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 26.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Radi praznika obsega današnja šte. samo 4 strani, pač pa bo nedeljska zopet obsežnejša. Inerati za njo se sprejemajo še danes do 6. popoldne.

Ljubljana, 15. avgusta.

Pod najbližjimi avspicijami se je danes otvoril IV. ljubljanski velesej. Edini človek, ki je pokvaril dober utis otvoritvene svečanosti, je bil zastopnik vlade, prometni minister Anton Sušnik. Privredniki, ki so bili zbrani na sejmšču, so pričakovali od ministra, da bo izpregovoril vsaj par resnih besedi, s katerimi najjimi ukrepi misli vlada vsaj nekoliko odpomati veljavski krizi, v kateri se nahajajo danes slovenska industrija, obrt in trgovina. Privredniki so čakali zaman. Pač pa so morali trpeti, da jih je gospod minister izvolil počastiti na strogo empeno neustrankarski in nujno gospodarski slovesnosti s političnim govorom, pripravljen za volice gospoda ministra na Limbarski gorici pa za moze, katerih obzorje gre daleč preko granic, ki jih političnemu razumu postavlja odgovorni urednik »Domoljuba».

Poslušajoč se reklamne svobode ljubljanskega veleseja, je gospod minister postavil paviljon za vlado miru, reda, zakona, poštenosti in vseh drugih izvršnih lastnosti, s katerimi dično rekinjski plačniki čudo naše najnovejši vlade. Nato je naskočil svoje in svojih tovarišev prolnike v prejšnjih vladah. Dosedanja finančna politika je bila zgrešena, carinska tarifa je zavozena, glede prometa pa meni gospod profesor globokomunu, da je to »najvažnejše vprašanje«. Gospodu Sušniku izgleda ni težko najti pravo besedo za dalekosečna in zapletena gospodarska vprašanja. Kar zaupalo je med poslušalci, ko je z vso resnostjo proglasil, da »mora vlada stori vse za razvoj vseh važnih panog našega gospodarstva, med katerimi zavzemajo poleg kmetijstva, trgovine, industrije in obrt najodličnejše mesto«. Ali pozna gospod Sušnik še kako panogo gospodarstva, ki je manj odlična, ali pa morda kako panogo, ki bi se v ono, ki jih je on imenoval, ne dale vse subsumirati?

Toda šlo na stran. Edino zmo, ki so ga lučili privredniki iz govora g. ministra, je bilo ono o carinskih tarif. Nove tarife pričakuje naše gospodarstvo s skrajno nestrpnostjo. Vlada narodne koalicije je s pritegnitvijo odličnih strokovnjakov izdelala projekt za nove carine, ga odobrila in pripravila za objavo. Določen je bil tudi že zlati azio. Gotovo tarifa ni bila v vsakem pogledu in za vse panoge naše industrije idealna. Toda vse vesti so se strinjale v tem, da pomeni ogromen napredek za naše narodno gospodarstvo. In predvsem je zanjo veljal: bis dat, qui cito dat. Nova vlada je to tarifo tik pred njeno objavo vrzla v kot. In sedaj naj naša industrija in obrt čakajo na nove konference in nove dolge razprave? Izjave ministra Sušnika so vse privredne kroge globoko razočarale in zastopnik vlade bi bolje storil, če bi dejal, da bo nova vlada carinsko tarifo, ki je bila izdelana tudi v sporazumu s slovenskimi pridobitnimi organizacijami, takoj razglasila in na njej šele pozneje popravila, ako bo kaj treba. Ako bi pa vlada res hotela pripraviti novo carinsko tarifo, potem naj se nikar ne čudi, ako bo medtem že dobršen del slovenske industrije in obrt na tleh. Vsako odlašanje je velik greh. Gre že za dneve in ne več za tedne.

Vsekako je bil gospod minister Sušnik najbolj interesanten, ko je pripovedoval, da hoče biti vlada, vlada reda in miru zakonitosti in poštenja. Svet do danes še ni čul ministra, ki bi napovedoval zakonolomstvo in nepoštenje. Take stvari lahko piše gosp. Sušnik kot odgovorni urednik »Domoljuba«, ne more jih pa brez blamaže govoriti kot minister in zastopnik vlade. V ostalem pa poslušalcem Sušnikovega govora ni bilo nejasno, kaj sedanjí režimoveci govorijo in kaj delajo. Ne po besedah in frazah, po dejanjih vas homo sodili.

Končno je član kraljevske jugoslovenske vlade porabil priliko za separatistično demonstracijo. O kralju in Jugoslaviji ni dejal besede, pač pa je razdrvil »slovenskemu narodu«. Slovenski del našega naroda, ki je tako ozko navezan na svoje brate in kate-rega bodočnost je odvisna od procvita jugoslovenske ideje, se lepo zahvaljuje, da ga gospod minister zlorablja za to, da pokaže separatistične tendence, katere prevladujejo v današnji vladi. Nismo pa še videli, niti slišali, da bi se bil član jugoslovenskega kabineta »oficijsko izločil za separatistično».

Povratak kralja v Beograd

DAVIDOVIČ NI BIL SPREJET. — AVDIJENCA PREDSEDNIKA PARLAMENTA. — VLADA ŽE V KRIZI? — NAŠ KRALJ V TOPOLI.

Beograd, 15. avgusta. p. Danes popoldne ob 5. sta se vrnila kralj in kraljica v Beograd. Na kolodvoru so vladarsko dvojico sprejeli min. predsednik Davidović, notranji minister Nastas Petrovič, vojni minister Hadžić ter dvor. osebe. Po kratkem razgovoru s ministri sta se kralj in kraljica odpeljala v dvor.

Splošno se je pričakovalo, da bo še tekom današnjega večera pozvan v avdienco min. predsednik Davidović. Vlada je zadnje dni pripravila obširen referat za kralja, v katerem skuša ublažiti težke incidente v Radićem ter kroni predstaviti situacijo v svojih luči. Glede povratka Radića se vlada brani, da pada krivda, da Radić, proti kateremu je uvedena kazenska preiskava radi veleizdaje, ni bil ar. tiran, na progranične oblasti v Mariboru. Neiskrenost te obrambe je razvidna iz dejstev, da bi vlada bila pri glasovanju o deklaraciji gladko propadla, če bi bila dala Radića zapreti.

Radi odgovorite parlamenta se vlada izgovarja, da še ni imela časa pripraviti potrebne zakonske predloge. Tudi ta izgovor je jalov, ker se nahaja pred parlamentarnimi odbori polno gradiva, vlada pa ni niti enega odbora sklicala.

Kar se tiče neredov, ki se v zadnjem času vedno bolj množijo, zvrča vlada odgovornost na opozicijo, češ, da ona uprizarja incidente, vladin aparat je pa preslab, da bi jih preprečil!

Najnučnejše vprašanje je, da niti vlada niti njena glavna skupina, radićevci na kompromitujoče konstatacije opozicije v deklaracijski debati niso reagirali, da se nadalje ničesar ni zgodilo, kar bi javnosti pokazalo, da se vlada ne strinja s prevratnimi nazori Stjepana Radića in da se pod zaščito vladine avtoritete vedno drznejše razvija separatistična agitacija v državi.

Na splošno začudenje min. predsednik Davidović danes ni bil sprejet v dvor. To se splošno tolmači kot izraz simptomatične rezerviranosti krone napram sedanemu režimu.

Radić zahteva takojšno priznanje sovjetske vlade

NJEGOV ULTIMATUM VLADI. — ZUNANJI MINISTER MARINKOVIČ ODKLANJA RADIĆEVO ZAHTEVO.

Beograd, 15. avgusta. r. Zagrebu, ki jih Radić pripravlja režimu s svojimi izjavami in govori, postajajo vse večje. Sedaj je Radić nastopil z zahtevo, ki stavlja vlado pred nove nepremostljive težave. Sporočil je namreč v Beograd, da se naj v dobi odgoditve parlamenta nemudoma pristopi priznanju sovjetske ruske vlade. To priznanje smatra Radić kot najnučnejšo diplomatsko akcijo Jugoslavije. On se je Čičerinu osebno zavezal, da bo »njegova« vlada takoj navela diplomatske stike s sovjeti.

Vlada je v velikih skrbih. Nemo-

Pač pa je kralj pozval v avdienco predsednika Nar. skupščine Jovanovića, ki je referiral o dogodkih tekom zadnje deklaracijske debate.

Z ozirom na to avdienco se je zvečer raznašala govorica, da je zopet na vidiku kombinacija z Ljubo Jovanovićem. Ta kombinacija pa se v radikalskih krogih označuje kot izključena.

V osrednje stopa zopet program narodne koalicije.

Jutri odpotuje kralj v Topolo na grob svojega očeta. Spremljalo ga bo nekoliko ministrov in generalov. Smatra se, da bodo v ponedeljek politični dogodki krenili v brzi razvoj.

Beograd, 15. avgusta. p. Vlada g. Davidovića je v zelo težkem položaju, tako da se je govorilo danes, da je že v krizi. Dokazano je namreč, da so poročila o Radićevih izjavah proti kralju istinita in da so vladni demantiji izdani tendenciozno z ednim namenom, da se reši vlada. Nocojšnja avdienca predsednika Narodne skupščine se je v političnih krogih neobičajno živo komentirala. Za jutrišnji dan se ne pričakuje nikakih važnejših dogodkov, ker ne bo kralja v Beogradu. Za ponedeljek pa je treba pričakovati političnih odločitev.

Nocoj se je vršila v predsedništvu vlade konferenca ministrov, ki je trajala od 17. do 20. in razpravljala o težavnem položaju vlade. Ko so odhajali ministri s te seje, je bilo opaziti na njihovih obrazih veliko skrb. Ministri niso hoteli dati novinarjem nikakih pojasnil.

DANAŠNJE AVDIJENCE.

Beograd, 15. avgusta. r. Jutri popoldne bo sprejel kralj v avdienci predsednika vlade g. Ljubo Davidovića, ministra notranjih del Nastasa Petrovića in ministra zunanjih stvari dr. Vojo Marinkovića. Popoldne odide kralj v Oplenac, kjer ostane nekaj dni in odkoder odpotuje v Surdulico. Tudi ministrski predsednik odpotuje v Oplenac.

goče je namreč, da bi baš na Radićevo zahtevo izvršila to priznanje, ker bi s tem dokazala svojo popolno odvisnost od Radića tudi v zadevah zunanje politike ter se pred vso Evropo kompromitirala. Na drugi strani grozi Radić z represalijami, češ, da je pogoj za nadaljno podporo vlade s strani HRSS takojšen pristonek na njegovo zahtevo.

Danes sta ponovno konferirala ministrski predsednik Davidović in zunanji minister Marinković, ki se je postavil na stališče, da je nemogoče ustreči Radićevi zahtevi.

Vse pohvale vreden je bil nastop naše vojske godbene šole iz Vršca. Šola je nastopila z lepimi in strumno izvedenimi prostimi vajami. Nato so nastopili štirje kareji v deveterih s težkimi, deloma skupinskimi vajami br. Lhotskega. Kareji so bili eden iz Beograda, dva iz Zagreba in eden sestavljen iz Petrovaradina in Mostarja. Posebno pozornost

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Burne ovacije vojski.

Vse pohvale vreden je bil nastop naše vojske godbene šole iz Vršca. Šola je nastopila z lepimi in strumno izvedenimi prostimi vajami. Nato so nastopili štirje kareji v deveterih s težkimi, deloma skupinskimi vajami br. Lhotskega. Kareji so bili eden iz Beograda, dva iz Zagreba in eden sestavljen iz Petrovaradina in Mostarja. Posebno pozornost

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Sokolski zlet v Zagrebu

PRVA JAVNA TELOVADBA OB OGROMNI UDELEŽBI OBČINSTVA. — ODUŠEVLENE OVACIJE ARMADI. — PONESREČENE DEMONSTRACIJE HANAOVCEV.

Zagreb, 15. avgusta. r. Danes popoldne so bile skušnje, popoldne pa prvi javni nastop, ki je uspel nad vse pričakovanje dobro. Množice občinstva so zasedle obešne tribune do zadnjega prostora. Zletišče je jako okusno prirejeno. Telovadišče ima prostora za približno 2000 telovadcev in je obdano s širokim pasom, kjer je razvrščeno telovadno orodje. Na vzhodni in zapadni strani telovadišča sta postavljeni veliki tribuni, na zapadni glavni tribuni se nahaja krasno urejena kraljeva loža, na srednji vzhodni tribuni pa je paviljon za godbo.

Ob 15.15 je vstopil skozi glavni vhod kraljev zastopnik, pomočnik komandanta IV. armije general Srečković, spremljan od župnega staroste br. dr. Gavrančiča in celokupnega slavnostnega odbora. Zavzel je prostor v kraljevi loži ter povabil poleg sebe starosto JSS. br. Gangla, zastopnika COS. br. Dvoraka, starosto poljskega sokolskega saveza br. Zamojkega in starosto ruskega sokolskega saveza br. Verguna. Takoj nato je nastopila moška in ženska deca, (200) ter izvajala Bogunovićeve skupne proste vaje. Izvedba je bila dobra, sestava vaj ni slaba, le nekoliko predolgočasna za živahno mladino, a dobro je, da je med vaje vpletenih nekaj pesmi.

Za deco je nastopilo nekaj nad 100 čeških Sokolov z vajami s palicami. Izvajale so vaje kakor smo pač navajeni, da jih vidimo. Eksaktnost gibov, skladnost kretenj, vse je očaralo občinstvo, ki je češke Sokolice burno pozdravljalo.

Impozanten nastop članov.

Sledila je glavna točka sporeda, proste vaje članov. V krasnem rajalnem pohodu, ki je bil tem težji, ker je bil za telovadce samo en vhod, je prikorakalo tisoč telovadcev s strumnim korakom na telovadišče. Težke, da, pretežke vaje za mnoga naša društva so bile izvršne, ako izvzamemo najtežjo četrto vajo, pri kateri so se večših pokazale neznatne hibe v kritju. Čudili smo se našim telovadcem, ki so pokazali izvrstno disciplino, pazljivost in krepko voljo, obvladati tudi najtežje vaje. Vsa čast jim, tako dobrega nastopa nismo pričakovali. Vse kaže, da imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

Imamo v naših društvih izborni telovadni material.

so vzbudili tudi mornarji iz Gjenovića pod vodstvom kapetana Kovača, ki so precizno izvajali »Naprej«.

Z viharim navdušenjem je bila pozdravljena narodna vojska, ki je v lepo zasnovanem rajalnem pohodu pod vodstvom oficirjev nastopila s prostimi vajami. Voljaki — bilo jih je 1800 — so izvajali lepe proste vaje, od katerih je bila zadnja že precej težka. Struma izvedba in čudovita skladnost sta pokazali, kako dobro naši častniki pojmujejo pomen sokolske vzgoje.

Vrhunske vaje čeških Sokolov.

Vrsta sedmih čeških Sokolov, je nastopila na drugo. Krasni telovadci so že pri nastopu vzbujali občo pozornost. Žal se je že po prvih vajah podrl slabo montiran drog in vrsta je pristopila k vajam na bradlji. Občudovalci smo češke Sokole na visoki bradlji. Izvajali so vaje, ki se jih pri nas doslej na sokolskih telovadbah še ni videlo. Občinstvu je zastajala sapa pri težkih vrhunskih vajah, ki so pa šle precizno kot najenostavnejše vaje.

Nastop članice.

Enako pohvalo kakor člani zaslužijo tudi članice. Nastop je bil težak in lep, vaje so bile jako lepe in precizno izvedene. Telovadilo jih je okrog 600 članic.

Orodna telovadba in skupine.

Orodna telovadba naših članov je bila prav dobra. Vadili so na dvojnih drogih, na enem drugu, na šestih bradljah in enem konju. Sokol iz Sarajeva je istočasno izvajal lepe skupine na visoki lestvi, podoficirska šola pa lepo sestavljene skupinske proste vaje. Posebno pozornost je vzbujala ljubljanska vrsta na krogih, ki je izvajala lepe in težke vaje ter vrsta mornarjev na bradlji. Nastopila je še četa vojakov iz Karlovca, ki je vadila lepo sestavljene vaje s puškami. Končno je nastopilo skupno sokolsko društvo s Sušaka in izvedlo istočasno z vsemi oddelki od dece do člansva ljubko sestavljene skupinske vaje, ki so se zaključile z visoko skupino.

Ponesrečena separatistična demonstracija.

Vtis, ki ga je napravilo jugoslovensko Sokolstvo z današnjim javnim nastopom, je najboljši. Občinstvo se je uverilo, da je jugoslovensko Sokolstvo marljivo na delu. Predpoldne in zvečer je zagrebška mladina, nahujskana po šovinističnih separatističnih listih nekoliko demonstrirala po ulicah, kar pa ni pokvarilo lepega popoldneva. Sedaj se vrše v narodnem gledališču telovadna akademija, na prostoru Concordije pa se je razvila v družbi množice zagrebškega meščanstva prijetna zabava.

Nemci popuščajo v vprašanju evakuacije

VAŽNA POSVETOVANJA V BERLINU. — PRITISK MACDONALDA. KONFERENCA SE ZAKLJUČI PRIHODNIJ TEDEN.

Berlin, 15. avgusta. s. Danes ob 8. jutraj se je vršil pod predsedstvom državnega predsednika Eberta razgovor državne vlade z voditelji strank o dosedanjem poteku londonske konference, posebno o vprašanju vojske izpraznitve Poruhirja. Rezultati posvetovanj so bili takoj sporočeni nemški delegaciji v London.

Dasi vsebina razgovorov med zastopniki državne vlade in strankinimi voditelji ni znana, prinašajo vendar nekateri listi bližje podatke o njih. »Lokalanzeiger« poroča, da se je državni predsednik na kabinetskem svetu izrazil, da bi odklonitev Nemčije povzročila takojšen padec Herriota, kar bi nemškimi interesom škodovalo.

London, 15. avgusta. s. Nemška delegacija je danes ob 3. popoldne sporočila, da je prejela odgovor iz Berlina. Nemški zastopniki so se nato sestali na posvetovanje.

London, 15. avgusta. j. Odločitev nemške delegacije o francosko-belgijskem predlogu, da naj se zasedeno ozemlje izprazni v maksimalnem roku enega leta, računano od dneva podpisa pogodbe o izpraznitvi, bo padla najbrže še nocoj v poznih večernih urah. Francosko časopisje prinaša že vesti, da so se Nemci načeloma odločili sprejeti francoski predlog. To naziranje potrjuje tudi dejstvo, da se danes ves dan vrše živahni razgovori med Londonom in Berlinom, t. j. med delegacijo in državnim kabineto glede nemškega sklepa. Nemška delegacija noče brez najskrajnejše sile prelomiti pogajanj s čemur soglašata tudi državni kabineti. Ob 6. zvečer se je vršil sestanek med dr. Marxom, dr. Stresemannom, dr. Luthrom in Macdonaldom. Dr. Marx je angleškemu premjeru na podlagi berlinskih poročil še eukrat obrazložil nemško stališče. Domneva se, da se je pri tej priliki razpravljalo o možnosti nekaterih modifikacij franco-

skega predloga.

London, 15. avgusta. j. Razgovor nemških državnikov z Macdonaldom je ostal brez rezultata. Macdonald ni premenil svojega stališča in je odklonil nemško prošnjo, naj vpliva na francoskega ministrskega predsednika. Angleška vlada se slejkoprej strinja s francoskim stališčem.

Ob 8. zvečer je odšla nemška delegacija k francoskemu min. predsedniku Herriotu. Izid razgovora trenutno še ni znan.

London, 15. avgusta ob 23.30. j. Na podlagi diskusij med Londonom in Berlinom je razčunati z ugodnim izidom konference. Nemci so skušali v zadnjih 24. urah pridobiti še nekaj ugodnosti zase, tako da bo Nemčija pristala sprčo enotne zavezniške fronte na londonski zaključni protokol. Končni rok za izpraznitev Poruhirja ostane 15. avgust 1925. Končnoveljavna obnovitev bo padla šele jutri. Po izjavi angleških vladnih zastopnikov je najverjetnejše pričakovati zaključna konference v sredo.

Borza

15. avgusta.

CURIE: Beograd 6.60, New-York 529.75
London 24.07, Pariz 30.10, Milan 23.86,
Praga 15.75, Budimpešta 0.0070, Bukarešta 2.40, Sofija 3.87, Dunaj 0.00745.

BERLIN: Beograd 5.24, Dunaj 5.93, Milan 18.925, Praga 12.53, Pariz 24.04, London 19.065, New-York 4.19, Curie 79.10.

VPRAŠANJE CARINSKE TARIFE.

Beograd, 15. avgusta. p. Na današnji popoldanski seji je razpravljal ekonomsko-finančni odbor ministrov o carinskih tarif. Storjena ni bila nobena definitivna odločba. Zadevno vprašanje je rezervirano za prvo ministrsko sejo.

IV. Ljubljanski velesejem

Slavnostna otvoritev

Ljubljana, 15. avgusta. Četrtri ljubljanski velesejem, zrcalo gospodarske moči Slovenije, slika marljivosti in narodne energije ter viden izraz velikega napredka naše industrije, trgovine in obrti, odkar smo ujedinjeni v skupni domovini, je bil večeraj v navzočnosti naših najodličnejših gospodarskih in pridobitnih reprezentantov, zastopnikov vlade in inozemskih držav slovesno odprt. Velesejmi so v strupenem ozračju splošnega povojnega gospodarskega in političnega kaosa nekake oaze, ki omogočajo gospodarskim krogom medsebojno spoznavanje ter obnavljanje in sklepanje novih kupčijskih zvez. Uspehi ne izostanejo. Gospodarske vezi med pridobitnimi sloji našega troedinega naroda postajajo vedno silnejše, kar je najboljši dokaz in znamenje za notranjo konsolidacijo naše države. Kljub velikim težočam, s katerimi se mora boriti naš velesejem, pa je razmah od leta do leta bolj razveseljiv in njegova privlačnost vedno večja. Posebno letošnji velesejem je naravnost vzorno urejen in izpolnjen še z raznimi razstavami. Zato smo prepričani, da mu je uspeh zagotovljen. Znatno je število inozemskih razstavljalcev, ogromna večina pa je domačinov, ki morejo z uspehom konkurirati tudi z mnogo močnejšim inozemstvom.

Nagovor predsednika velesejma.

Že zgodaj dopoldne je bilo pred sejmšiščem jako živahno in pestro življenje. Avtomobil in kočije so neprestano dovajali povabljenе odlične goste. Ob 9. uri je bila zbrana že vsa elita in razstavljalci so bili na svojih mestih. Točno ob pol 10. dopoldne je predsednik glavnega odbora, tovarnar g. Ivan Bonac otvoril velesejem z daljšim pozdravnim nagovorom, spominjajoč se najprej pokrovitelja, Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra, nakar je zbrano občinstvo vzhvalo »Zivel kralj!«, godba pa je intonirala državno himno. Nato je podal sliko težke gospodarske krize izza zadnjega velesejma. Pomankanje denarja, nezmožno drag kredit in nepovoljne železniške in carinske prilike so grozile zadati hud udarec zlasti naši obrti in deloma še v razvoju se nahajajoči industriji, ki pa je, kakor kaže letošnji velesejem, prestala preizkušnjo nad vse častno. Kar je bilo slabega, lahko miselno fundiranega na kredit in kar ni bilo deležno strokovnjaškega vodstva, je odpadlo, kar pa je ostalo, se lepo razvija in napreduje. Upa, da bo tudi letošnja prireditelj izpolnila vse nade, ki jih stavlja vanjo razstavljalci, in pomagala ublažiti posledice gospodarske krize, kar bi bilo nedvomno največja zasluga za uvrščenje našega gospodarskega položaja. V naši agrarni državi industrija ni več vir zaslužka drugega reda. Čim več potrebščin bosta proizvajala domača obrt in industrija, tem bolj bo trgovinska bilanca in valutne razmere, tem večje narodno blagostanje. Zato se sme upravičeno zahtevati, da tudi država s svojim delovanjem pospešuje in podpira gospodarske težnje. Predvsem je potrebno, da se čimprej ugodno reši carinsko vprašanje in revidirajo deloma previsoki železniški tarifi. Le smotrna tarifna in trgovska politika more odpraviti vse gospodarske težkoče. Odločilni faktorji naj gredo roko v roki z gospodarskimi krogi in vsem bo zagotovljena lepa bodočnost v naši državi.

Izraža svoje veselje nad velikim zanimanjem odločilnih vladnih činiteljev za ljubljanski velesejem in pozdravlja še posebno: Zastopnika centralne vlade, prometnega ministra g. Sušnika, vel. župana ljubljanske oblasti dr. Baltiča, zastopnika velikega župana mariborske oblasti, sreskega poglavarja dr. Ipravca, zastopnika zagrebškega vel. župana, nadsvetnika Ljevačiča, pomočnika vojnega ministra, generala Kalatavčiča, načelnika v trgovinskem ministristvu Todoroviča, češkoslovaškega poslanika g. Šebo s soprogom, rumunskega poslanika g. Eman-dila s soprogom, angleškega poslanika sir Younga, bolgarskega poslanika Vakarev-skega, zastopnika Italije Lodi Feja, komandanta dravske divizije generala Stojanovića in generala Živkovića, ves ljubljanski konzularni zbor in zastopnike konzularnih zborov iz Zagreba in Beograda, zastopnike cerkvene oblasti, načelnika oddelka ministra za trgovino in industrijo v Ljubljani dr. Marja, častnega predsednika zagrebške Trgovske in obrtniške zbornice Sandorja Alexandra, delegata praškega velesejma Vaneka in Ma-yeka, mariborskega župana g. Grčarja, zastopnike raznih trgovskih zborov in predstavnike državnih in avtonomnih oblasti in korporacij. Pozdravlja najpriznanejši sploh vse navzoče in prosi zastopnika centralne vlade, da izvoli otvoriti sejem.

Politično agitacijski govor ministra Sušnika.

Imenom odsotnega ministra za trgovino in industrijo je nato prometni minister prof. Sušnik otvoril velesejem s sledečim govorom:

»Imam častno nalogo, da kot zastopnik ministra za trgovino in industrijo in osrednje vlade otvorim četrti ljubljanski velesejem. Program nove vlade je znan. Sedanja vlada hoče biti vlada reda in miru zakonitosti in poštenja. Ta vlada je odločena, moriti vse, da zavladajo zakon-

red in poštenje v vsem javnem življenju, politiki in gospodarstvu. Radi slabih prometnih razmer, radi zgrešene finančne politike in vsled zavožene carinsko-tarifne politike, kar otežuje naš izvoz in omogočuje divjo konkurenco tujih držav, se naše gospodarstvo ni moglo razviti. Zato mora sedanja vlada storiti vse, za razvoj vseh važnih panog našega gospodarstva, med katerim zavzemajo poleg kmetijstva, trgovine, industrije in obrti najodličnejše mesto. Ureditev prometa je najvažnejše vprašanje, kajti dobro urejene železnice so predpogoji za razvoj trgovine in industrije. Ravno tako pripravljala vlada nov carinsko-tarifni zakon. Vse to bo dalo nov razmah in gospodarstvu novo življenje. Slovenska obrt je razvita tako daleč, da zavzema častno mesto v svetovni konkurenci in je med prvimi v naši državi. To dokazujejo veliki uspehi ljubljanskih velesejmov. Vlada bo storila svojo dolžnost. Otvorjam četrti velesejem z željo, da naj se trgovina, obrt in industrija razvijajo v začetem pravcu, kar bo v korist vsej državi. Zivel slovenski narod, zivela naša domovina!«

S tem skrajno netaktnim govorom, ki je pretvoril otvoritveno slavnost v političen shod odgovornega urednika »Domoljuba«, je kralj, minister pod najmučnejšim utisom otvoril IV. ljubljanski velesejem. Gostje so si ogledali nato vse paviljone in ponovno izrazili svoje občudovanje nad velikim razvojem naše domače industrije in trgovine. Splošno pozornost je vzbudil posebno paviljon L, v katerem je lovska, planinska in ribarska razstava, dalje oddelke za tujski promet, kakor tudi higijska razstava, ki daje letošnjemu sejmu svoj lastni znak in tako izpolnjujejo podano sliko splošnega gospodarstva in kulture. Popoldne so si gostje ogledali tudi razstavo češkega umetnostnega društva »Manes« v Pragi, v Jakopičevem paviljonu v Tivoliju, kakor tudi umetniško galerijo v Ljubljani.

Slavnostni gostje.

Otvoritve velesejma so se poleg že omenjenih dostojanstvenikov še udeležili: češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš, francoski konzul de Flach, avstrijski generalni konzul dr. Strautz, nemški konzul dr. Wallbeck, belgijski konzul ravnatelj Dular, portugalski konzul Strucelj, italijanski delegat de Comelli, švicarski konzul dr. Weber, zastopnik angleškega poslaštva Murley Harvey, glavni sekretar rumunskega poslaštva Erosu, načelnik ministrstva trgovine in industrije dr. Lazarevič, ravnatelj državnih železnic dr. Borko, predsednik upravnega sodišča v Celju dr. Vračnik, predsednik viš. sodišča v Ljubljani dr. Balnik, podpredsednik velesejskega konzorcija A. Praprotnik, predsednik Trgovske in obrtniške zbornice Ivan Knez, podpredsednik Ogrin ter tajnika dr. Murnik in doktor Pless, ravnatelj trgovske akademije dr. Boehm, šef zdravstvenega oddelka doktor Katičič, rektor univerze dr. Kidrič, narodni poslanec prof. Reissner, dvorni svetnik prof. Šuklje, zastopnik zagrebškega velesejma dr. Deak, zastopnik uprave zemaljskega Saveza zanatlijskega združenja v Beogradu Nikolič, tajnik zagrebške borze dr. Belin, predsednik broderskega sindikata v Beogradu Milošević, zastopnik beograjske Trgovske zbornice Reitmanna, zastopnik Trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu Festetič, podpredsednik Zveze industrijev Dragotin Hribar, za mariborsko skupino Zveze industrijev Križnič, predsednik Zveze trgovskih gremijev Ivan Jelčina ml., predsednik gremija trgovcev v Ljubljani Štupica ter mnogo narodnih dam in številni zastopniki državnih ter civilnih oblasti, korporacij, organizacij in društev. Trgovske in pridobitelne kroge iz mariborske oblasti so zastopali gg. Peter Majdič, Lovro Petrovar in R. Stermečki.

Promet na sejmšišču

Narava je bila večeraj prareditelj zelo naklonjena. Tako je bil že prvi poset razstavne prostora ogromen. Živahno vrvenje ljudi je spričo prenovljenega in lepo prirečenega sejmšišča nudilo prav prijetno sliko. Večrajšnji posetniki so bili po večini domačini, ljubljanci. Med njimi je bilo še nekaj okoličanov, letoviščarjev z Bleda in Rogaske Slatine, ter večje število gostov iz Srbije, zlasti iz Beograda, Skoplja in drugod ter nekaj češkoslovakov.

Vendar pa so se že tudi prvi dan pojavili interesi za razstavne predmete. Nekateri so povpraševali, drugi pa so se že spuščali v kupčijska pogajanja. Posamezne kupčije so se sklenile v elektro-tehnični in tekstilni stroki ter v toaletnem milu.

Boljše nego lani so zastopane letos elektrorotehnična, usnarska in tekstilna stroka. Manj je bižuterije in deloma tudi poljedelskih strojev, ki pa nudijo kljub temu še precejšnjo izbiro. Med temi je zanimiv zlasti stroj za sejanje turščice, izum preprostega štajerskega kmeta. Na novo vidimo na letošnjem sejmu tiskarske stroje, izdelke tvornic vagonov in druge. Velika je letos tudi izbira vrakovrstne orodja. Kakor lani je tudi letos slabo zastopana lesna industrija.

Tuči, zlasti inozemci, ki so posetili večeraj otvoritev, so se glede okusne prireditve prostora, kakor nameščenja razstavne blaga in raznovrstnosti izbire, jako pohvalno izražali in čestitali vodstvu seima, kateremu glavno tudi mi

priznati, da je napravilo vse, kar je bilo v njegovi moči. Mišljenje mnogih naših gospodarskih strokovnjakov je bilo, da se institucija ljubljanskega velikega sejma mora stalno obdržati. Pri nas bo spričo pomanjkljivih sredstev za reklamo posameznikov, podjetnikov, veliki sejem še dolgo vrsto let živa potreba.

Z okusno prireditvijo sejma pa so bili večeraj splošno zadovoljni tudi posetniki radovedneži. Veseličarjevi prostor je bil podnevi, a še bolj zvečer zelo živahen. Ruske balalajke so svirale otočne ruske in druge komade. Poskrbljeno pa ni bilo samo za žej, temveč tudi za glad. Da pa ne bo demon alkohol zahteval prevelikih žrtv, naj vsakdo prej podnevi poseti higijsko razstavo in si dobro ogleda tamnošnje slike.

Kot reklamno posebnost na sejmšišču omenjamo še belega medveda, ki ga jaše opica, katera drži v rokah napis neke mariborske trdnice. Medveda in opico, ki sta seveda samo tvorniki izdelke, prevajata po sejmšišču mlad fant. V naslednjih dneh bo baje nastopila na sejmšišču več takšnih originalnih reklamnih figur. Tudi to oživlja vrvenje na sejmšišču. Za nastopne dni je želeli še takšnega vremena, kakor je bil večeraj, in sejmo bo uspel. Uspeh pa mu moramo želeči, ker je to naš sejem in reklama za našo industrijo, obrt in trgovino, brez katerih ugodnega razvoja bo ostala Slovenija reriva in brez-pomembna.

Seimske vesti

— Stolpič, izložen v drogeriji Adria v Selenburgovi ulici, je sestavljen iz skatlice po vsem svetu znane Ovomaltine, ki je pripravljena iz svežih jajc, kakava in slad. ekstrakta dr. Wanderja.

— Trgovce, podjetja, restavracije in druge, ki posedujejo National-register blagajne, ki so potrebne kakih popravil obveščamo, da despejo strokovni mehaniki v Ljubljano in se blagajne sprejmejo v popravilo na velesejmu, paviljon H-323, kamor naj se vpošlejo prijave.

— Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani so razstavile na letošnjem velesejmu štiri bronaste zvonove, in sicer: H 2152 kg (normalna teža 2200 kg), Dis 1023 kg (1000 kg), Fls 652 kg (640 kg) in Gis 470 kg (460 kg). Kakor vsi izdelki te stare in edine ljubljanske zvonarne, odlikujejo se tudi razstavni zvonovi s krasno zunanostjo in z mogočnimi srebrnoščitimi glasovi. Učiti so iz najboljšega materiala. Vsak interesent si more ogledati v zvonarni (Karlovska cesta 1) tudi druge zvonove iste kakovosti. Narobe se sprejemajo na sejmšišču in v zvonarni.

— V hirijski razstavi na ljubljanskem velesejmu predava danes ob štirih popoldne primarij dr. Hugon Rebič o splošnih boleznih ob spremljevanju skioptičnih slik.

— Menjalnica na sejmšišču. Za čas letošnjega velesejma bo poslovala v »D« paviljonu takoj ob vhodu na sejmšišče na desno menjalnica ljubljanske kreditne banke, s čemer je posebno ustrezno trgovski publiki.

— Vstopnice za velesejem. Opozorjamo občinstvo, da si more nabaviti legitimacije za polnuben vstop na velesejem po 50 Din tudi pri Tourist-Officeu (Putnik) na Aleksandrovi cesti in pri Zadrugi na banki v Ljubljani, da se tako izogne dremjanju pri blagajnicah ob vstopu na sejmšišče. Letošnji velesejem nudi s svojo lovsko-planinsko in higijsko razstavo ter z nadvse okusnimi izložbami po paviljonih toliko zanimivosti, da si jih ni moglo več enkratnim obiskom ogledati, zato je v interesu vsakega posameznika, da si raje nabavi permanentno legitimacijo.

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru

Mariborsko industrijsko-obrtno razstavo je večeraj dopoldne otvoril med sviranjem godbe »Draves« po pozdravu slikarja go spoda Ambrožiča, predsednika razstavne odbora, v zastopstvu mariborskega župana g. dr. Rodešek. Navzoči so bili zastopniki raznih uradov in korporacij. Nato so si povabljeni gostje ogledali razstavo, ki je letos nameščena samo v poslopjih deklishe meščanske šole, kjer je razstavilo okrog sto obrtnikov in nekaj industrijalcev. Nekateri obrtniški izdelki, zlasti iz strok krznarstva, kolarstva, ključarstva, sodarstva in kovaštva so zelo zanimivi in pričajo o izredni spretnosti mariborskih obrtnikov.

Industrija je to pot le malo zastopana, pozornost pa vzbujajo nova domača podjetja kakor »Lutka«, tovarna za izdelavo otroških igrar, »Sana«, čokoladna tovarna, »Braeco«, tovarna barvnih trakov itd. V risalnici je otvoril svojo razstavo zopet umetniški klub »Grobhar«. Zastopniki je 12 umetnikov z 88 slikami. Med drugimi razstavlja tudi Avgusta in Henrika Šantel, prof. Gvajc, Josip Zagar, Tseharre, Jakohel iz Ptuja in drugi.

K razstavi spada tudi dvorišče in deloma vrh dijaškega doma s Prešernovo ulico, kjer so prodajalne in restavracijske paviljoni, v katerih svira godba »Draves«. Obisk prvi dan ni bil najboljši, želimo pa, da se v prihodnjih dneh poveča, saj razstavljalci to v polni meri zaslužijo.

Garuite za Slainahov fond!

Kako se pravi temu?

KAJ STA DR. KOROŠEC IN DAVIDOVIČ BRZOJAVILA KRALJU 3. JUNIJA IN KAJ JE STORILA NJIHOVA VLADA 12. AVGUSTA.

Dne 3. junija t. l. sta dr. Korošec in Ljuba Davidovič kot zastopnika takratnega opozicijskega bloka poslala kralju brzojavko, s katero sta nujno zahtevala sklicanje narodne skupščine, češ: »Položaj v notranji in zunanji politiki je zelo težak, vendar pa narodna skupščina ne zboruje in je odložena do 20. oktobra, čeprav sedanji dogodki zahtevajo njevo neprestano zasedanje... Zato prosiva Vaše Veličanstvo, da kolikor mogoče hitro skliče skupščino na zasedanje, da sporazumno z Vašim Veličanstvom po parlamentarni in odgovorni vladi ukrene vse potrebne korake za varstvo življenjskih interesov ljudstva.« Slovenec je priobčil to brzojavko na posebno viden način s podnaslovom »Zunanje in notranje razmere zahtevajo sklicanje parlamenta... ter izrazil prepričanje, da glasov parlamentarnega zastopstva takratne opozicije »merodajni krogi ne morejo in ne smejo preslišati. In če ti krogi še kaj dajo na ljudski glas, mora biti konec neparlamentarnega in protustavnega režima.«

Dne 27. julija je bila imenovana Korošec - Davidovičeva vlada, ki je navajala kot svoj glavni adut, da bo delala s parlamentom...

Dne 6. avgusta je nova vlada skli-

cala narodno skupščino, kateri pa ni predložila nobenih zakonskih predlogov, in kateri ni ničesar povedala ali svetovala v »varstvo ogroženih življenjskih interesov ljudstva«. Vlada tudi ni sklicala niti enega parlamentarnega odseka, iz česar sledi, da sploh ne reflektira, da bi skupščina kaj delala. Korošec - Davidovičeva vlada je predložila parlamentu le »edeklaracijo«, obstoječo iz lepih fraz, okoli katerih so se več dni vrtele dolgotrajna debata. Pa celo v tej debati vlada ni vedela ničesar povedati. Dne 12. avgusta je bila po končani deklaracijski debati narodna skupščina odložena na nedoločen čas in zatrjuje se, da bi vlada najraje videla, da bi se skupščina do 20. oktobra sploh več ne sešla.

Kdo ne vidi prepada med besedami opozicijskega dr. Korošeca in Ljube Davidoviča ter dejanji teh dveh mož kot predstavnikov nove vlade? Ali je ali ni varanje javnosti ter »merodajnih krogov«, ako isti gospodje pred dvema mesecema brzojavljajo kralju, da zahtevajo zunanje in notranje razmere »neprestano zasedanje skupščine« sedaj pa skupščino odgode na nedoločen čas, ne da bi samo eno zadevo v prilog ljudstva rešili!

Kako se reče takemu postopanju?

Politične beležke

+ Izmišljene vesti o novi konferenci Male antante. Režimski listi so lansirali vest, da se bo povodom imenovanja nove jugoslovske vlade vršil v Zagrebu sestanek zunanjih ministrov Male antante. Sedaj nam javlja praški dopisnik, da je ta vest napačna. Takega sestanka ne bo.

+ Varanje javnosti z odstopom velikega župana Baltiča. »Slovenec« je zadnje tri tedne silno iznajdljiv v varanju javnosti. Nesmrtna je njegova blamaža, ki si jo je zaslužil s poročilom o izdajstvu Orjunašev. Nič manjša pa ni farbarija, ki jo »Slovenec« uganja s postavljanjem in odstavljanjem velikih županov v Sloveniji. Že 6. t. m. je »Slovenec« na slavnosten način naznanjal vesoljnemu svetu, da sta velika župana dr. Baltič in dr. Pirkmajer penzionirana ter da je imenovan za velikega župana celokupne Slovenije g. Teodor Sporn. Danes je že 16. avgusta. Oba velika župana, dr. Baltič in dr. Pirkmajer sta že na svojih mestih. A ukaza, ki postavlja velikega župana za celokupno Slovenijo ni od nikoder. Navzlic temu »Slovenec« drzno laže naprej, češ da novi veliki župan za Slovenijo še ni prevzel poslov. Kateri novi veliki župan? Saj nobeden ni imenovan! »Slovenec« pisari o njem le zato, da prikriva svojo mistifikacijo o »velikem županu za Slovenijo«, kateri je promptno sredi nesmrtna blamaža klerikalne stranke. Nerazumljivo pa nam je, zakaj pomagajo klerikalci pri tem prevarantskem poslu gospodje od »Kmetijskega lista«, ki v svoji najnovejši številki piše, da sta veliki župan Baltič in Pirkmajer odstavljena in da je novi žu-

pan za ljubljansko in mariborsko oblast g. Sporn. Ali se je g. Pucelj, ki je ondan v parlamentu šel med klerikalce in na vladno plat, tudi zavezal, da bo slepo ponatiskoval »Slovenec« izmišljotije? Res daleč so že padli zeleni generali!

+ To nikakor ni dovolj! Na našo konstatacijo, da je obmejna komisija po instrukcijah radičevsko-klerikalne vlade izročila Italijanom dragocene kose jugoslovske, slovenske zemlje in na našo obtožbo, da so klerikalci v polni meri odgovorni za novo nesrečo, ki je zadela državo in Slovenijo, »Slovenec« ne more ničesar odgovoriti. On gladko priznava, da so naše ugotovitve točne. Izgovarja se pa na g. Cirimenja, italijanskega publicista, ki v »N. fr. Pr.« ponavlja staro intrigo, da so Srbi prijatelji Italije, slovenski in hrvatski opozicijski z go spodom Korošcem vred pa sovražniki sporazuma z Italijo. »Slovenec« sklepa iz tega, da je za instrukcije, ki jih je dobila naša obmejna komisija od klerikalne vlade, odgovorna — bivša vlada! Klerikalno glasilo je pa po stari navadi tudi Cirimenja falzificiralo. V drugem delu svojega članka namreč Cirimeni ugotavlja, da je prvi diplomatični korak nove vlade, kateri »podpredseduje g. Korošec, bil ta, da je zastopniku Italije izjavila svoje prijateljstvo napram Italiji! Popolno izdajstvo naših narodnih interesov povodom definitivne razmejitve je očitno prvi dokaz tega prisrčnega prijateljstva! G. Korošec je s tem tudi na naravnost demonstrativen način demantiral Cirimenjevo inženje, da je neprjatelj Italije. Klerikalci nam bodo torej oprostili, če pravimo: Ne gospodje, vaši citati iz N. fr. Pr. nam ne zadostujejo! Povejte, zakaj ste izročili Italiji dragocene dele naše zemlje!

Kulturni pregled

Ljubljansko gledališče za časa ljubljanskega velesejma.

Sobota 16. Drama: »Firma P. B.«
Nedelja 17. Opera: »Gorenjski slavček.«
Ponedeljek 18.: Zaprtio.
Torek 19. Opera: »Cavalleria Rusticana«
»V vodnjaku.«
Sreda 20. Drama: »Firma P. B.«
Četrtek 21. Opera: »Carjeva nevesta.«
Petek 22. Drama: »Paglavka.«
Sobota 23. Opera: »Cavalleria Rusticana«, »V vodnjaku.«

Otvoritev Manesove razstave v Ljubljani se je vršila večeraj ob pol 13. Predsednik Nar. Galerije g. I. Zorman je pozdravil številno navzočo povabljenec v slovenskem in češkem jeziku, poudaril zasluge, ki si jih je za razstavo stekel češkoslovaški konzul v Ljubljani gospod dr. Beneš ter naznanil, da je prevzel pokroviteljstvo nad prireditvijo kralj Aleksander. Nato je imel topel nagovor delegat in podpredsednik »Manesa« profesor Katka iz Prage. Zahvalil se je aranžirjem razstave gg. Zormanu, dr. Mesesnelu in dr. F. Kozaku ter omenil kulturne slike med Jugoslovani in Čehi na polju upodabljačje umetnosti. G. Zorman je potem proglasil razstavo za odprto. Povabljeni so se razkropili po razstavnih prostorih in si ogledovali zanimive umotvore. Razstava je odprta vse dan, za časa velesejma se vršijo tudi vodstva, nakar posebej opozarjamo vse interese.

Ljubljanska opera. O priliki otvoritve IV. ljubljanskega velesejma se je vršila sinoči v opernem gledališču slavnostna predstava. Predvajala se je Rimski-»razkova opera »Carjeva nevesta«. Predstava, ki so jo obiskali predstavitelji vlade, med njimi minister dr. Sušnik in veliki župan dr. Baltič ter zastopniki velesejma, je bila v vsakem oziru lepo zaokrožena. I orkester i solisti so pod muzikalnim vodstvom kapelnika Balatke podali najboljšo. Posebno pohvalo zaslužijo gg. Betetto, Popov in Banovec ter gg. Rozumova in Siligoveva. Nepotrebne malenkostne pogrčke v režiji bo lahko izbrskati. V splošnem pa je bila

predstava nad pričakovanje lepa in dostojna, le žal slabo obiskana.

Premijera v ljubljanski drami. Danes, v soboto, bo v dramskem gledališču premijera vselejke »Firma P. B.«, katera vsebina je zajeta iz trgovskih krogov. Režira Putjata, glavne vloge igrajo Šaričeva, ga. Medvedova in gg. Šest, Lipah, Putjata itd. Pohiživo za trgovsko pisarno v drugem dejanju je last tvrdke The Rex Co., kostumi modelov v prvem in drugem dejanju pa last tvrdke Bernatovič.

Flesni večer na Bledu. V veliki dvorani blejske Kazine priredi danes, v soboto, ob 9. zvečer znana mladostna slovenska plesalica Rut Varpotičeva enkratni plesni večer z izbranim programom moderne in klasične glasbe. Spremlja jo mladi Karl Drnovšek s praškega konservatorija.

Spomine na velesejem

Vašim svojem, uslužbencem, nastavljenecem nabavite v obliki oblatil: oblek, povrnikov, raglanov, zimskih sukenj in delavnih plaščev (Arbeitrmantel) v vseh potrebnih barvah najugodnejše pri firmi

Fran Lukič, Pred škofijo 19.

POSETNI KOM VELESEJMA

se priporoča, da si ogledajo zaogo manufakture, galanterije in usnarstva pri tvrdki

„Danica“ 4278a

Majšelji & Rajšeli

v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Došli so zopet novi modni listi. Dobe se v knjigarni Tiskovne Zadrage v Ljubljani, Prešernova ul. 54, nasproti glavne pošte.

Domače vesti

* Interparlamentarni kongres v Bernu. Včeraj ob 22. do 28. avgusta. Udeležilo se je tudi zastopniki naše Narodne skupščine. Davidovičev klub je določil za svoje zastopnike posl. dr. Kumanudija, Agatovič in Radosavljeviča. Za samostojni demokratiški klub gre v Bern posl. Wilder, za radikalce dr. Laza Markovič, doktor Vasa Jovanovič in dr. Milan Stojanovič. Klerikalce bo zastopal posl. Gostišar, spahovce posl. Hadžikadić, zemljoradnike pa posl. Dušan Dimitrijevič.

* Avijacijski dan. Na dan prebitja sojuskne fronte se dogajalo v aerodromu v Novem Sadu, Mostaru in Skoplju večje število avijonov, ki izvrše polet skozi našo kraljevino. Krožili bodo nad vsem večjimi mesti. Aero-klub je mnenja, da se na ta način najlepše proslavi srečni historični dan, ko so se odprla vrata Vardarske doline pred zaletom naše vojske, ko se je pričel toliko proslavljeni začetek konca. Avijoni bodo metali proglase na mesta in trge.

* Narodna biblioteka. Koncem letošnjega leta se odpre v Beogradu narodna biblioteka. Ministrstvo prosvete je že razpisalo natečaj za potrebno število uradnikov.

* Maturantom ljubljanskega učiteljskega iz leta 1914. Na željo tovarišev, ki so sedaj v Ljubljani, sklicujem sestanek zadnjih ostankov našega letnika na dan 18. avgusta ob 10. popoldne. Zbirališče na vrtu »Zvezde«. Nadaljnja »ekskurzija« po osebnem dogovoru. Posebne želje na moj naslov, Ljubljana, Na mivki 9. — Tov. pozdrav! Pirc.

* Abiturijenti kranjske gimnazije leta 1904. Obhajajo dvajsetletnico dne 19. tega meseca zvečer v Kranju pri g. Petru Mayerju. Vabljeni so tudi tovariši, ki so leta 1896. vstopili v I. a. ali b. razred, pa so preje izstopili.

* Kranjske novice. V nedeljo je neznan zlikovec v kranjski okolici zaplul kar na treh krajih v Tupaličah in Predvoru. Spravil se je na kozolet, ki so bili napolnjeni s požetim žitom. — Pod Fidrom je ponesrečil delavce J. Kne. Prepeljali so ga v deželno bolnico. — Ceden so prenovili svoje hiše posestnika Marija Gorjanc, M. Oražec, g. MESE pa se pripravljajo k temu, tako da se Kranj vedno bolj pomlaja.

* Demokratski župan v Krčevini pri Mariboru. V četrtek zvečer je izvolil novi občinski odbor v Krčevini pri Mariboru za župana posestnika g. Gregorja Škofa, pristaja demokratske stranke. Tudi za podžupana je izvoljen demokratski posestnik Lešnik v Krčevini. Svetovalec sta dva socialista in en narodni socialista.

* Strašno neurje s točo na Ptujskem polju. O vremenski nesreči, ki je zadela Ptujsko polje, smo že včeraj poročali. Iz Maribora smo prejeli o njej še naslednje poročilo: V četrtek popoldne so se nad Ptujskim poljem nenadoma zgrnili črni oblaki, iz katerih se je vili strahovita ploha z gosto točo, ki je ljudje na pomnijo. Kmalu je bila vsa ravan od Pragerskega do Hajdina podobna belemu snežnemu polju. V nekaj minutah je nevihta s točo uničila vse pridelke po givah. Od kornice so ostala le še stebila, njive z ajdo, ki je glavni jesenski pridelek v teh krajih, so kot pokošene. Toče je padlo toliko, da je še drugo jutro ležalo cele kope po jarkih. Kmetje imajo ogromno škodo, nekateri so naravnost uničeni. Tudi na Koroškem je moralo razsajati predvečerašnjem velikom neurju, ker je popoldne Drava narasla v Mariboru za en meter.

* Dober zaslužek dveh sarajevskih bolničar. V sarajevski državni bolnici sta bili nameščeni kot bolničarki Jovanka Radenović in Marija Heček, ki sta osumljeni, da sta kradli, kar jima je prišlo pod roke, plenili tudi bolnike ter si po smrti bolnikov privajali njihov denar. Pri hišni preiskavi se je našlo vložnih knjižic za skupni znesek 108.000 dinarjev ter precej govine, žepnih ur, zlatnine in srebrnine. Policijskemu agentu, ki je je aretirala, sta ponudili 2000 dinarjev, če zataji njihove zločine.

* Železničarjem! V soboto, dne 16. tega meseca ob 19. uri se vrši v Rokodelskem domu v Ljubljani seja odbora vseh želez. organizacij, in sicer skupna seja obeh pododborov (odbora za delavce in odbora za nastavljenno osebje). Te seja naj se udeležijo le izvoljeni odborniki, oziroma delegirani zastopniki organizacij. V nedeljo, dne 17. t. m. pa se vrši tudi v Rokodelskem domu sestanek železničarjev sploh, katerega se more udeležiti vsakdo. Predsednik.

* Požar na Zgornji Poljskavi. Včeraj zjutraj okoli treh je izbruhnil pri posestniku Ivanu Poljancu na Zgornji Poljskavi požar, ki je vpepelil hišo in gospodarsko poslopje. Na pomoč je sicer prihitela požarna brigada iz Zgornje Poljskave, ki je z nenavadno požarovalnostjo rešila iz hiše prebivalce, ni pa mogla rešiti poslopja, ker je pričelo goreti na hlevu polnem sena, radi česar je nastal takoj ogromen ogenj, ki je že po par minutah zajel hišo. Škoda je zelo velika, ker je le deloma krita z zavarovalnino. Tragika pri tem pa je še večja, ker je gospodinja zgorela večja vsota denarja, ki si ga je skrila na hlevu v seno. Težko prizadeta rod-bina je sedaj tudi brez stanovanja in se je morala začasno zateči v neko skladišče domače graščine.

* Težka avtomobilska nesreča. V Slavoniji se je predvečerašnjim zvečer v bližini sela Aleksandrovo dogodila težka avtomobilska nesreča. Urednik beograjskega »Vremena« M. Stefanović se je z

soprogo vračal iz Avstrije v Beograd. Pri Aleksandrovi je avto povozil neko staro ženo. Šofer je hotel preprečiti nesrečo, vendar velike hitrosti pa se je avto pregal, pri čemer je šofer z glavo udaril ob tla. Ostal je na mestu mrtov. Tudi starika je podlegla težki poškodbi. Stefanović in njegova soproga sta ostala ne-poškodovana.

* Ponarejene italijanske lire. V Jugoslaviji je v zadnjem času v prometu precej falzifikatov italijanskih novčanic po 10 lir. Falzifikatorjem so že na sledu. Ugotovljeno je, da imajo številke serij 3192, 3364, 3377, 3416, 3421 in 3430.

* Vlom v kašo. V Zelenju je vlomil neki tat v kašo posest. Josipa Nemanica ter mu pobral okrog 100 kg raznovrstnega suhega mesa v vrednosti 5500 Din. Vlomilec je brčkone kak tuj postopaj in klatež, kojih je v ondoinih krajih vedno dovolj.

* Roparski napad. Po deželi se klajto razni delomirni elementi in beračijo okrog kmetov. Pazijo na vsako priliko in na vse, kar se da odnesti. Združujejo pa se delomirski celo v tope in napadajo ponoči tudi posameznike, katere nanesajo pot dalje od hiš. Pred nekaj dnevi je bil napaden na deželni cesti med Kamnikom in Kranjem blizu vasi Lahovce 20 letni Jakob Mali iz Olševka, ko je vozil z enoprežnim vozom domov vrečo moke in vrečo olibov. Kar nakrat so skočili iz občestnega gozda trije oboroženi neznanci in ga poskušali oropati. Mali pa je še pravočasno udaril po konju, tako da je ostala roparjem kot plen samo plahta.

* Če čutiš, da si se prehladil, izpij čisto čaja, ki si si ga pripravil iz čajnih mešanice znanke »BUDDHA«.

* Navedila za dober zaslužek vsebuje knjižica: »Vsak je svoje sreče kovač«, obravnava pogoje za dober zaslužek (zdravje, simpatije, ženitev itd.), stane 8 Din.

Iz Ljubljane

u— Opozerjamo na razstavo ženskih ročnih del, ki jo ob času velesejma priredi Državni osrednji zavod za žensko delo, ob 4. kot predtekma Strassenb. S. K. (Graz): Ilirija, Ljubljana. Ljubljanski tiskarji postavijo sledeče amatersko nenogometno moštvo: Kosem Dragotin, Zajc Viktor, Ivković Fr., Černe Vek., Radočaj Niko, Andrejčič Niko, Strnad Vinko, Hartman Lojze, Ogoreutz Fr., Horvat Peptičku, Podkrajnik Jože. — Sodi iz prijateljnosti znani ilirijanski igralec Učak Fr. — Imenovani igralci posedujejo vse vrline, ki jih igralec ne sme imeti in s katerimi bodo zmogli izvesti izvrstno burkasto tekmo. Golman s svojo historično palico se odlikuje z »visokimi« skoki in sigurnim spuščanjem v gol; oba branilca sta moža orjaka z »razantno« kratkimi neosvobodilnimi streli in kratko sapo. Desni bek bo s svojo plešo svetil za žogo. Najmarkantnejši »prezentančni« igralec je srednji half Radočaj Niko. Visek kot hrast in tudi nič manj okoren. Za žogo ne leta, pač pa jo silajno brca, kadar je ni. S polno paro mu bosta pomagala oba sijajna halfa z velikima glavama in suhlina nogama. Veliko smeha obeta sijajna napadalna vrsta. Srednji napadalec je rojen nogometaš (Bog se ga usmili!) Predvsem pa sta sijajni krili, ki ne znata centrirati, pač pa jako rada izgubita žogo med nogami. Obe zvezi sta sijajna »nogo-brca«. — Ker je dobilek namenjen v dobrodelne namene, se pričakuje obilnega poseta tiskarjem naklonjene publike.

Naznanilo!

Tvrda 4173 a
Gjuro Valjak

Špeciialna veletrgovina z vinom v Maiboru
bode letos v svojem paviljonu na velesejmu točila razum špeciialnih vin v steklenicah tudi odprta prvovrstna ljutomerska vina,
na kar se ljubitelji pristne štajerske kapljice posebno opozarjajo.

„ROR“ vanilin sladkor
„ROR“ pekovni prašek
Paviljon „E“ 39
Razstava in sprejemanje naročil.

Posebna ugodnost!

Radi želj lanskoletnih obiskovalcev velesejma se bo v paviljonu „I“ 407 prodajalo posamezne kose najmodernejših raglanov, ulstrov, oblek, zimskih sukenj in usajenih suknjic, vse lastne izdelave
DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Smrtna nesreča na Triglavu

Truplo ponesrečenega dr. Juga najdeno in prepeljano v Mojstrano.
Dr. Jug, eden naših najboljših mladih turistov, je hotel preživeti cele počitnice v Triglavskem pogorju; bil je na planinah že skoro tri tedne in se zadrževal največ v Razorskii skupini, ložiral je večinoma v Aljaževem domu. Kakor že tolikim držnim turistom je postala tudi njemu usodna slovita-zapadna triglavska stena. Že dvakrat jo je poskušal v družbi nekaterih tovarišev preplezati v smeri desno od Nemške poti, a obakrat brezuspešno. V ponedeljek zjutraj se je podal na nevarni poskus v tretjič, to pot sam, vzcl je seboj le cepin, ključavo, par klinov, vrvi in nekaj provizur. Dobro volje je odšel, vrnil se ni več.
Ko ga tudi ponoči ni bilo, so ga sli znanici iskat. Nikjer niso našli sledu o njem; povprašali so po vseh kočah, pozvedovali pri vseh turistih, nihče ni vedel ničesar o njem. Tudi na vrhu Triglava ga ni bilo. V sredo je ves dan deževalo, klub temu so iskali naprej, a zopet brezuspešno. Bilo zato ni več dvoma, da se je simpatični, nadebudni mladenič ponesrečil. Sporočili so žalostno vest v Mojstrano in Ljubljano, od koder je prišla v četrtek ekspedicija kakih 12 turistov, večinoma »Skalašev«, ki se jim je pridružil v Mojstrani še en domačin. Prenočili so v Aljaževem domu, včeraj zjutraj na vse zgodaj pa se odpravil na težavno delo.
Po skoro triurnem iskanju so res našli ponesrečenega. Ležal je kakih 100 m globoko pod smerjo, v katero se je bil napotil, na skalni polici, ki je molela iz navpične stene. Po silnem naporu so prišli do njega. Bil je mrtov, strahovito razmesarjen; glava je bila razbita, vse kosti polomljene. Njegov padec je moral biti strašen. Bržčas je omahnil ali mu je spodletelo ko je zabil za skalo nov klin, nesreča ga je morala doleteti, ki je prišel približno do prve četrtine poti, ki jo je hotel obvladati.
Z velikim naporom so spustili mrtvo truplo z vrvmi še kakih 300 m v globino, da so ga dobili na pot, ki vodi s Praga na Luknjo, od tam pa je prepeljali z vozom v Mojstrano. V Mojstrani bo tudi pogreb in sicer najbrž jutri, v nedeljo.
Tragična smrt še le 25letnega doktorja filozofije, od katerega so se še mnogo nadejali vsi, ki so ga bliže poznali, je globoko pretresla vse znanee in tudi širšo javnost.
Bodi mu lahek počitek v ljubljani planinski zemlji.

Velike tatvine v vlakih

Ljubljana, 15. avgusta.

Tuji in domači potniki so se že dalje časa pritoževali železniški upravi, da so bili okradeni med vožnjo v naše kraje. Največkrat so jim zmanjkovale razne vrednosti v varstvo železniškimi organom izročeni kovčgov. Spočetka so varnostni organi sumili »civilne« profesionalne železniške tatove, ki žive samo od sličnih tatvin, končno pa se jim je, ker tatvine le niso ponehale, pričelo dozvedati, da bo treba uzmikov iskati v drugih vrstah. Pričeli so zato budno paziti na nekatere prtljažne sprevoznike. Bili so jim povsod za petami, pred nekaj dnevi pa so prijeli na glavnem koldvoru prtljažnika V., ki se je moral takoj podvreči telesni preiskavi. Uspeh je bil presenetljiv. Našli so pri njem okrog 30 ključev, ki so mu služili pri vlohivih v zaupane mu potniške kovčge. Vršila se je nato preiskava tudi na stanovanju, koder so našli detektivno polno dragocenosti, v vrednosti več tisoč dinarjev. Tekom zaslišanja se je po dolgem obotavljanju izdal ter povedal še za svoje skrivce. Sledile so nadaljne aretacije in preiskave ter zaslišanja. Policija je na podlagi dokazane krivde spravila v zapor še tri njegove tovariše in jim pobrala razno zlatnino. V nekaj dneh se je zbralo na policijskem ravnatelstvu cel kup zlatih ovratnic, srebrnih doz, ur, uhanov, raznega finega ženskega blaga. Aretiranci so izpovedali, da so odpirali kovčge med vožnjo in jemali iz njih samo male stvari, katere so lahko skrili, ki pa so imele vrednosti na tisoče. Zato so grabili najraje za zlatnino in srebrnino. Plakali so najraje tujece, ki so šli v naša letovišča, še raje pa one, ki so se peljali naprej čez mejo, ker so vedeli, da ti ne bodo tako hitro opazili tatvine. Svoj tatinski posel so opravljali že čez leto dni. Vrednost doslej zbranega materiala na policiji se ceni na 50.000 Din. Aretiranci pa še niso vsega priznali in je pričakovati v umazani zadevi, ki diskreditira radi par ničvrednežev naše sicer počtne železničarje, še nadaljnih zanimivih razkritij, o katerih bomo poročali.

Telefon 730

Kino Ljubljanski dvor

Telefon 736

Danes 16. avgusta

Ossi Osswalda

Karijera dražestne Ossi

Predstave ob nedeljah ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8., in 9. uri. — Ob delavnikih ob pol 5., pol 8. in 9. uri.

Sokol

SOKOLSKO PROSVETNO DELO.

Včeraj smo kratko poročali, da je prosvetni odsek sokolskega sabora pod predstvom br. Bajžija soglasno odobril poslovnike za prosvetno delo v sokolskih organizacijah.
Vsi poslovni dajo jasno sliko o prosvetnem delu v posameznih edinicah. Zlasti je podrobno izdelal program društvenega prosvetnega dela, ki naj stremi predvsem za tem, da bo vse članstvo z naraščajem in deco pravilno vzgojeno v sokolskem duhu in točno poučeno o sokolskih načelih. Soglasno je bil sprejet predloženi poslovnik za strokovne knjižnice.
Predlog br. dr. Obersnela, da savezni prosvetni odbor izdela minimalni podrobni načrt društvenega prosvetnega dela v treh mesecih, je bil sprejet, enako tudi predlog br. dr. Stempiharja, da naj dobe tekmovalci ob prihodnji medletni tekmi tudi vprašanja iz ideologije in historije Sokolstva. Tozadevna vprašanja naj izdela savezni prosvetni odbor.
Tudi predlogi župe v Splitu, ki se tičejo bodočega prosvetnega dela, so bili izročeni saveznemu prosvetnemu odboru v uvaževanje, oziroma izvršitev.
Vsi govorniki so udeleževali važnost prosvetnega dela, ki naj zanese pravo pojmovanje bistva sokolske misli, poudarjajoč, da je prosvetno delo iste važnosti, kakor telesno-vzgojno. Zborovanje je popolnoma razčistilo pojmovanje o pravilni sokolski prosveti.
Sokol na Vrhniki pada v nedeljo, 24. t. m. obračun svojega celokupnega delovanja. Nastopijo vsi oddelki. Po tolovadbi pa so vrši velika neprisliljena zabava s plesom na senčnatem vrtu gostilničarja g. Kočevarja. Ker se isti dan vrši tudi avtomobilna dirka gremo vsi na Vrhniko.
Sokol Ljubljana II. je pričel z razpečavo tablice za veliko javno tombolo, ki bo prvo nedeljo v septembru. Kdo ne bi riskiral 2 Din za tablico, kajti dobil bi do 100 lepi in dragoceni ter številni. Kupite brez odloga!

Sport

MLADINSKE POKALNE TEKME. Semilinale.

Včeraj dopoldne je bilo na igrišču Primorje odigrano drugo kolo mladinskih pokalnih tekem. Kakor je bilo pričakovati, sta se plasirali za finale mladinski moštvi Ilirije in Primorja. Potek tekmovalja je bil sledeči:
Ilirija : Mladika 6 : 0 (3 : 0). Ilirija je sigurno odločila igro v svojo korist, a njena igra to pot ni bila na višini. Napad je pred golom preveč kombiniral in tako zamudil obilo lepih pozicij. Obramba Mladike je bila nesigurna in je zabila dva avto-gola. Ugajal pa je vratar, ki je v polni meri izvršil svojo dolžnost. V splošnem je Mladika simpatično moštvo, ki se bo ob marljivem treningu lahko prav lepo razvilo.
Primorje : Slovenija 6 : 0 (3 : 0). Igra mladinskega moštva Primorja je bila dobra, ugajal je zlasti napad, ki je pokazal, da ima obilo smisla za lepo kombinacijsko igro. Tudi krilci so ugajali, le obramba je bila nekoliko šibkejša. Pri Sloveniji je briljiral vratar Anton Velkavrh, ki je brez dvoma najboljši golman mladinskih moštev. V splošnem pa je moštvo šibke postave in radi tega ni moglo kljubovati že precej rutinirani enajstori Primorja.
Odločilna tekma se vrši v nedeljo med Ilirijo in Primorjem.
HITROSTNA GORSKA DIRKA NA VRHNIKI.
Hitrostna gorska dirka dne 24. avgusta 1924 na Vrhniki, ki jo priredita pod pokroviteljstvom Nj. Vl. kraljice Marije Avtomobilski klub Kraljevine SHS, sekcia Ljubljana in Motoklub Slovenija v Ljubljani, se vrši na sportno tako zanimivi progi in na pokrajinski tako lepem kraju, da je primerno ohraniti posamezne prizore na slikah.
Prireditelja vabita vsled tega vse gg. amaterske fotografe, da porabijo to priliko ter izvrše po možnosti čimveč posnetkov. Posnetki naj vpoštevajo sport in pokrajino. Namenjen so propagandi in za poročila v inozemstvo.
Da obdarita gg. amaterske fotografe, razpisuje za najbolje slike 3 nagrade po 300, 200 in 100 Din. Slike je predložiti tekoni 8 dni po tekmi sportno tehnični komisiji avtokluba, Ljubljana, Dunajska cesta 12, pritičje, ki svobodno odloči in nagradi. Nagrajene slike postanejo last avtokluba. — Avtomobilski klub

SHS, sekcia Ljubljana in motoklub »Slovenija«, Ljubljana.

Teniški turnir v Ljubljani za prvenstvo Ljubljane in Slovenije se je začel včeraj na igrišču Ilirije pod najboljšimi avspicijami. Včeraj je bilo odigrano prvo kolo za prvenstvo Ljubljane. Rezultati so: gospodje (posamezni) Kuftinec : Kmet 6 : 3, 6 : 0; Friedrich K. : Bazala 6 : 1, 9 : 7; Podvinec : Pelan 6 : 1, 6 : 3; Kacijančič : dr. Gostiša 6 : 1, 6 : 2; Kacijančič : dr. Gostiša 6 : 0, 6 : 1; Farkaš : Golob 6 : 3, 6 : 1; Hietzel : Bleiweis 6 : 4, 7 : 5; dr. Friedrich : dr. Pandaković 6 : 3, 6 : 3; Plazzer : baron Bilow 4 : 6, 7 : 5, 6 : 7. — Dame (posamezne): Bloudek : Zloch A. 6 : 2, 6 : 4; Reiser : Stergar 7 : 9, 6 : 4, 6 : 2; Kosler : Baglama 6 : 3, 6 : 2. — Gospodje (dvojno): Elitzel : Zunković : brata Hartman 6 : 3, 3 : 6, 6 : 2; Kuftinec : Podvinec : Golob-Kmet 6 : 3, 6 : 0; dr. Gostiša : Farkaš : brata Friedrich 6 : 2, 6 : 1; ista : dr. Pandaković-Singer 6 : 4, 6 : 2. Dame in gospodje (dvojno): Gostiša : Podvinec : Bloudek-Dacar 6 : 1, 6 : 0; Zloch A. : Bazala : Kravos-Sessler 6 : 2, 6 : 2; Zloch A. : Kacijančič : Ravnik : Zunković 6 : 4, 6 : 1; Mehlem-Mehlem : Sepetavec : Bežjak 6 : 2, 6 : 4. Danes se vrši prvo kolo za prvenstvo Slovenije; obojne finalne tekme bodo jutri, v nedeljo.
Mladinske pokalne tekme v Ljubljani. (Službeno iz LNP.) Finale Ilirija : Primorje se vrši 17. t. m. ob 10. uri na prostoru S. K. Primorja, za tretje mesto igrata ob 8.45 Hermes in Panonija. Reditelji se morajo javiti ob 8.30 pri službojučem odborniku LNP g. Betettu. — Blagajniško službo vrši S. K. Primorje.
Hermes : Strassenbahr SK. (Graded). Danes ob 17.30 uri se vrši na igrišču Ilirije ob Celovski cesti nad velesajmiškim uvodna tekma v jesensko mednarodno nogometno sezono med graškim Strassenb. SK. in SK. Hermesom. Tekma obeta dober sport, ker beležijo gostje razne ugodne rezultate (n. pr. s Sturmom 2 : 2, Hakoah 4 : 1, dunajski Strassenb. 2 : 2), na temelju katerih so si pridobili v Gradcu prvorazrednost in ker se nahaja na drugi strani tudi Hermes pod sistematičnim vodstvom svojega trenerja v jako dobri formi. — Jutri ob 17.30 tekmuje z Gradčani Ilirija.
Včerašnje nogmetne tekme na Dunaju. Moravska Slavija (Brno) : Ostmark 1 : 1 (1 : 1). Sportklub : Bratislava 3 : 0 (0 : 0). Rapid : Hertha 5 : 2 (2 : 0). Wacker : Neubau 4 : 0.
Prvo gostovanje Gradjanskega. Na svoji turneji je Gradjanski prvič nastopil v sredo in sicer v Bosanskem Brodu, kjer je odigral prijateljsko tekmo s kombiniranim moštvom Broda. Zmagal je s 7 : 4 (5 : 1). V prvi polovici je bil Gradjanski ves čas v veliki premoči, v drugem polčasu so pa domačini ostro napadali in dosegli tri gole. Gradjanski je bil gostoljubno sprejet in je bil na čast igralcem prirejen lep banket. Iz Broda je moštvo odpotovalo v Sarajevo.

Dopisi

KAMNIK. Odbor Podružnice Jugosl. Matice v Kamniku se tem potom zahvaljuje vsem darovalcem dobrotkov, predvsem pa tistim gospe, gospodičam in gosposdom, ki so se trudili, da bi tombola in veselica v korist našim neodrešenim bratom lepo uspeła. Zal, da je neugodno vreme nekoliko pokvarilo gnotni uspeh požrtvovalnega dela za Jugoslovensko Matico, katere pač zasluži od vseh strani večje podpore in večjega zanimanja.
TACEN POD ŠMARNO GORO. Naše pevsko društvo »Zarja« se pridno vadi naprej. Uspehi so vidni, kar znači, da vlada v društvu železna disciplina in tudi veselje ter ponos posameznih pevcev do društva samega, ki ima nebroj odkritih in skritih sovražnikov. Vas Tacen je lahko ponosna na to društvo, ki je eno najdelavnejših društev v občini brez vsakih najmanjših osebnih koristi. Da pokaže svoje delovanje tudi širši javnosti, priredi v ta namen v nedeljo 24. t. m. vrtno veselico v Vižmarjih v gostilni Erjavce (stara bajta). Nastopilo bo z novo naštudiranimi pesmimi. Prijatelje petja in napredka vabimo k prireditvi, da se osebno prepričajo, kaj zmore pod železko pevsko društvo, čigar člani žrtvujejo svoj prosti čas po mukopolnem delu za društvo.
VRHNIKA. Dne 7., 8., 9. in 10. avgusta so napravili učenci osnovne šole 8. razreda zlet na Triglav in jezera pod vodstvom učitelja, znanega turista Ivana Michlerja in razrednika Slavka Vuka. Vso težavo so mali plezalci premagali brez naporov in so svojima vzgojiteljema iz srca hvaležni, da so se mogli povzpeti na sivo glavo našega očaka Triglava.
Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Dutur«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Prvorazredni moderni brzopisalni stroj

Vrhunec fine mehanike

STOEWER-RECORD

L. BARAGA, LJUBLJANA, Selenburanova ul. 61.

SUKNO!

Gg. TRGOVCEMI!

SUKNO!

Za jesensko in zimsko sezono nabavlil sem z ozirom na ljubljanski velesejem, primerno za vse kraje Jugoslavije, izredno množino vsakovrstnega sukna. - Cene zelo ugodne. - Izbera velika in znano strokovno izbrane kvalitete pri tvrdki

J. GROBELNIK, LJUBLJANA.

Vsaka beseda 50 par

Mali oglasi

Za "Dopisovanje" in "Zentive" vsaka beseda 1 Din

Stane vsaka beseda, 50 par. Za "Dopisovanje" in "Zentive" se računa vsaka beseda 1 Din. - Priobčujo se le mali oglasi, ki so plačani v naprej. Plača se lahko tudi v znakih. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Družba

Instrukcije

Prezame tehnik in statistične, fizike in optične geometrije, na vse razrede srednjih šol. Cen. ponudbe pod "Garantiran uspeh" na upravo "Jutra". 16282

Nadarjen dijak

VI. real. gimn. slova, bi poučeval v družini, katera bi ga vzdrževala. Ponudbe pod "Sirota" na upravo "Jutra". 16686

Službe

(dobe)

Več čevljev pomočnikov knjižarn, turizma, se takoj sprejme v stalno delo, hrana in stanovanje preskrbljeno. - Ivan Kos, Zagorje ob Savi 116. 16613

Do 20 voznikov

Prejememo za dovolj blodov iz gozda na parno žago. - Kajfež & Helmihar, Crnilug (Goraki kotar). Istotam se sprejme za stalno delo 50 gozdnih delavcev in tesačev. Zastavnik dobri informacije daje A. Kajfež, Kočevje in Vinko Helmihar, Ljubljana, Dalmatinova ulica 7. 16606

Šofer

na "Saurer" avto, spreten in zanesljiv se 1800. - Naslov pove uprava "Jutra". 16616

Strojnika

veščega pri lokomobilih in opkarskih strojih, iščemo. Opekarna Janez Šarc in dr. Radomlje. 16672

Dve pridni služkinji

se takoj sprejmeta v kavar. - "Preboren" v Ljubljani. 16670

Carinski posrednik in

špedicijski poslovodja na Ljubljani in Maribor, se iščeta. Poslovodja mora obvladati slovenski, nemški in italijanski jezik. - Ponudbe s zahtevkom plačila, referencami in izpricicem poslati upravi "Jutra" pod znakom "Špedicija". 16695

Službe

(iščejo)

Mesto želi

gospodična pri leani trgovini kot uradnica (ima že nekoliko prakse v tem). - Cenjeno ponudbe na upravo "Jutra" pod znakom "Lea". 16666

Trgovski pomočnik

25 let star, vešč slov. stenografije, trg. korespondence, strojepljaja in dvestavne knjigovodstva, 1800 službe. - Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Vestem". 16482

Mesarski pomočnik

mlad, išče službo. Ponudbe pod šifro "Mesar" na upr. "Jutra". 16698

Trgovski pomočnik

ali skladiščnik meš. stroke, prevzame takoj samostojno mesto v Ljubljani. Pismene ponudbe pod "Veratran 3025" na Aloma Company, Ljubljana. 16359

Stenografinja

in strojepljajka, perfektna, vešč v govoru in pisavi popolnoma slovenskega in nemškega jezika, piše tudi po diktatu na stroji, z večletno pisarniško prakso, tise mesta. Gre tudi na deželo. Ponudbe pod "Dobra moč" na podružnico "Jutra", Celje. 16696

Obri

Knjigovoznica

Zupan, Gajeva ulica št. 2 (na palačo Ljubljanske kreditne banke), se priporoča za vna v to stroko spadajoča dela. - Delo solidno in točno. 16268

Modistka

Z. Gorjanc & Co., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27, poleg hotela "Tratnik" sprejema vsakovrstna popravila slavnikov in svilenih klobukov. Postrzba točna. 1093

Kmet-pridelki

Prešnih jabolok

Imam na razpolago nekoliko vagonov. Cen. ponudbe s navedbo cene je poslati na upravo "Jutra" pod "Prešna jabolka". 16609

Prodajam

OTROŠKI VOZICKI: najcenejši domači izdelki. DVOKOLESA: novi modeli z dobro pneumatiko. MOTORJI: najnovjšega amer. tipa Evans, D.K.W., Perach, Orionette, Motorette. PNEUMATIKA: plašni, zračnice in guma za otroške vozičke. POSAMEZNI DELI za dvo- kolesa in šivalne stroje vedno v zalogi. PREPRODAJALCI in mehaniki nižje cene. - Sprejemamo se tudi van popravila, emajliranje in ponikanje. 16426

TRIBUNA, F. B. L.

tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlova cesta št. 4. Razst. paviljon F št. 191

Salama, sir

trajajoč in polnemodol- ski, kunka in vse delikatesne Specialitete. - Anton Verbič, Ljubljana, Stritarjeva ulica 2. 16622

Belj klobuki

(oblike) od 150 do 200 Din, dvobarvni 170 Din, različne druge barve 150 Din. - Horvat, Stari trg. 16339

Ostale slavnike

nakitene in prazna, prodaja po lastni ceni Horvat, Stari trg. 16335

Lipovo oglje

Reflektanti s natančnimi ponudbami naj se obrnejo na naslov: Boris Černe, Gorje pri Riedu. 16451

Kompl. Ljublj. Zvon.

Dom in Svet, Slovan, Kres, Planinci vestnik in razno- vrstne redke knjige, se pro- daje v Matični knjižarni. 16510

Prodaja voz

Po zelo ugodni ceni se pro- da: 1 landauer, 1 brum, 1 sig ter razna konjska opre- ma. Natančneje se poizve pri Gradnem podjetju G. Tumpca, d. z. o. z., Dunaj- ska cesta 25. 16448

Avto «Fiat»

načrten, dobro ohranjen, napredaj. Naslov pove upr. "Jutra". 16679

Pohišto! Bičevniki!

Radi pomanjkanja prostorov se prodajo pohišta. Isto- tam velika izbira bičevni- kov. Obrtna hranilnica in posojilnica v Kranju. 16687

Lepa spalnica

jesenova, polifirana, nova, kompletna, se ugodno pro- da. Naslov pove uprava "Jutra". 16683

Perje

kokoške, gosje in ostli puh ter račje, oddaja vrsto mno- žino po umernih cenah tvrd- ka E. Vajda, Čakovec. 1883

Trgov. prejem in drva

dobavlja družba "Mirja", Ljubljana Kralja Petra trg št. 8. Plačilo tudi na obroke. Telefon 220. 1108

Kupim

Veverične, polhove kože in od vse druge divjačine, kupuje za inozemstvo v vsaki množini D. Zdravčič, trg- usnja, Ljubljana, Sv. Flori- jana ulica št. 9. 1870

Worthington sesalca

rabljena, dobro ohranjena, za 12 atm., črpalna zmog- nost 200 do 250 l na mi- nuto, se kupi. Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Worthington sesalca". 16345

Neprepitnosti

Večje stavbno podjetje v mestu Slovenije, s večjim veleobratom in stalnim delovanjem; posreduje, sestoji iz stanovanjske hiše, delav- nice, skladišča in gospodarskih poslopij s velikim skladi- ščem, se pod ugodnimi po- govori prodaja radi preselitve. Neposredna vprašanja naj se pošljejo pod šifro "Obrat" s sigurnim dobrotkom 459 na upravo "Jutra". 16663

Kdor hoče kaj prodati

Kdor hoče kaj kupiti Kdor išče službo itd. Naj inserira v "Jutra" 16698

Stanovanja

Dva dijaka

ali dijakini, se sprejme na stanovanje in hrano. Ponud- be na upravo "Jutra" pod "September". 16661

Soba z 2 posteljama

se odda s 1. septembrom. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Zračna". 16659

Sobico

neopremljeno ali opremljeno s separatnim vhodom. Išče se gospod v Ljubljani. Ponudbe na upravo "Jutra" pod šifro "Nujno". 16604

Naslovi

se dobe pri g. Likar, Pol- janska cesta 87, vila Berg- man. 16578

Soba in kuhinjo

oddam dotičnemu, ki posodi 10.000 Din proti obrestini. Naslov pove uprava "Jutra". 16527

Na stanovanje in hrano

se sprejme takoj gospod. - Naslov pove uprava "Jutra". 16489

Gospodična išče sobo

za takoj v sredini mesta. - Cena postranska stvar. - Ponudbe na upravo "Jutra" pod oglasno št. 15405.

Soba

za se in 3 otroke, išče vdo- vec pri boljši družini ali samostojni pokopalnici. - Ponudbe pod "Triglavski" na upravo "Jutra". 16685

Na hrano in stanovanje

se sprejmeta dve gospodini ali dijakini. Naslov pove uprava "Jutra". 16663

Stanovanje s hrano

pri boljši rodbini iščeta dve dijakini. Naslov pove upr. "Jutra". 16700

Lokal

Lokal za trgovino iščem na prometnem kraju Ljubljane, event. vstopim kot kompanjon. Ponudbe s navedbo vseh podrobnosti na Aloma Company, Ljubljana pod "Lokal ali Kompanjon". 16647

Pekarijo

vzajem v najem kot šmarn, na prometnem kraju v mestu ali na deželi. Cenjene po- nudbe na upravo "Jutra" pod "Tukoj ali pozneje". 16676

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

MODNE LISTE

najnovjše, za jesen in zimo 1924-1925 ima v veliki izbiri v zalogi knjižarna

TISKOVNE ZADRUGE

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 34 (nasproti glavne pošte)

Kapital

Kod družabnica želi priti dama, k dobro si- tuiranemu starejšemu go- spodu. Ponudbe pod znakom "Družabnica" na podružnico "Jutra" v Celju. 16697

Olasba

Godbeni avtomat dobro ohranjen, se prod. Naslov pove uprava "Jutra". 16618

Gramofon

dobro ohranjen, s 24 plošča- mi, se prod. na Valvazorje- vem trgu 6. 16521

Zivali

Dakelna, jazbečarja štokrva in dve pavorki (samci), prodam ali menjam za volčjega ali dobermana psa ali psico. Jeras, Ribni- ce, Dolenjsko. 16701

Razno

Dobra kuhinja se priporoča v času velesej- ma. - Dobra domača hrana in tudi mizna jedila. Abon- nenti se sprejmejo od 1 ure naprej. - Kolodvorska ulica št. 92, hiša Bolafio, Siska. 16490

Najnovjša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga ke- mično snazjenje in vsako- vrstno barvanje oblek

Anton Boc

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6, I. nadst. 414/a. Glince-Vič 46.

Pisarna

obstoječa iz dveh sob, z električno razsvetljavo, lift, telefon, se odda s 1. septembrom t.l. Opremo se tudi prod. Ponudbe pod "Centrum" na upravo tega lista. 4329-a

Razodrednice

vseh vrst pisemski, kancelijski, konceptni, trgovski, svilen, krap, gladilni, stekleni, obojni, ma- čobni, pergament, kre- denčni in tafet (barvan- papir, papirnate sorvi- jete, vpisalne knjilice, notese ter barvice pri- poroča

veletrgovina

Osvald Dobeic LJUBLJANA Sv. Jakoba trg št. 9. 1009 lil

vseh vrst

pisemski, kancelijski, konceptni, trgovski, svilen, krap, gladilni, stekleni, obojni, ma- čobni, pergament, kre- denčni in tafet (barvan- papir, papirnate sorvi- jete, vpisalne knjilice, notese ter barvice pri- poroča

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Lokal

za trgovino s majhnim sta- novanjem - na prometnem kraju na deželi ob farni cerk- vi - vzajem v najem. - Cenjene ponudbe na upravo "Jutra" pod "Trgovina". 16694

Tovarna perila "Triglav"

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8

razstavlja

na sejišču paviljon „I“ 381

in se priporoča. 4301-a

VILA

v ljubljanski okolici, blizu železniške po- staje, obsegajoča dve stanovanji po tri sobe, verando s pritliklinami, z električno razsvetljavo, vodovodom, parkom, vrtom in dvema njivama, vse zagrajeno, bremen prosta, se radi družin- skih razmer prod. - Pojasnila daje odvetnik Anton Bulovec v Ljubljani, Sodna ulica št. 6. 4310/a

Najstarejša sedlarska delavnica

Josip Köhler Ljubljana, Dunajska cesta št. 19

priporoča izdelovane konjske opreme, posa- mezne dele, ter vse sedlarske potrebščine. Dalje popolne opreme za pse in za dresuro ps. Izdelujejo se ženske ročne torbice, potne taške, kovčegi, nogometne žoge, nahrbtnike, itd. 4244a

Popravila se izvršujejo solidno in točno. Ceniki na razpolago. Cene nizke.

Soboslikarske šablone

Na velesejmu paviljon E št. 72

Nova kolekcija za l. 1925. - Cene nizke

Kruševška tvornica mila „Merema“

Djurković, Ristić & Komp.

Utemeljena 1839. Kruševac Obnovljena 1897.

Proizvodnja 5 vagonov mila dnevno.

P. n. na znanje, da bo prisostvovala na IV. ljubljanskemu velesejmu od 15. do 25. avgusta t. l. v paviljonu „E“ mesto šte. 27. - Na semnju bodo razstavljeni vzorci vseh vrst mila zaradi pre- gleda in prejema naročil. 4216-a

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico, r. z. z o. z.

ki posluje v novopreurejenih prostorih

Mestni trg št. 6 v Ljubljani Mestni trg št. 6

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po

8%

ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.

Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvo. Daje tudi trgovske kredite ter sprejema cesije in inkaso faktur. 1115/a

VELESEJEM PAVILJON „I“

Izložba izdelkov tovaren čevljev Peter Kozina & Ko., Tržič

Prodaja na veliko in malo:

Breg št. 20, Aleksandrova cesta,

Prešernova ulica (Seljak),

ZAGREB, Račkoga ulica št. 3.

Trgovci z železnino in kuhinjsko posodo

Oglejte si! Važno! Novo!

„Honsel“ Aluminium- und Metallwerke, Wien, Wöllersdorf 2 razstavlja na velesejmu vse vrste

kuh. posode iz aluminija

vdelane v bakreno pločevino brez vsakega cinka, tedaj na trpežnosti neprekosljivo. - Paviljon F 153